

פרשת וירא

ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' אל עולם (כא, לג)

סיפר אחד מגדולי הפרופסורים בארץ על דרך התקרבותו ליהדות. עלינו מרוסיה לפני כ-25 שנה, כפרופסור התמחתי בתחום רפואי מסויים. והצלחתי מאד, קיבלתי משכורת עתק, חיינו חיי פאר, הייתה לנו וילה יפהפייה בסביון, חיינו התנהלו על מי מנוחות.

במשך תקופת הסתגלותנו בארץ לא יצא לי להכיר את החרדים. שמעתי שיש אי אילו אנשים שחורים, שמנהלים חיים מוזרים... ומאוד פחדתי מהם, מרוב בורות ושטיפת מוח, שעשתה התקשורת...

יום אחד כשחזרתי הביתה ראיתי שאשתי לא מרגישה טוב, ולא חל שיפור במצבה. ביום הרביעי הזמנו רופא הביתה, הרופא שמע את הסיפור בקצרה והחל לבדוק, משהו לא נראה לו. הוא שאל את אשתי שאלות, ורשם מספר בדיקות ואמר שהכל יהיה בסדר. ולי הוא סינן: קח אותה מהר לבדיקות, אני מקווה, שזה לא מה שאני חושש ממנו. הלכנו לבדיקות, אח"כ חזרנו לרופא ומשם לעוד רופא ומשם לפרופסור.

ואז, אחרי שבועיים שלמים של חששות ופחדים הגיעו כולם להסכמה שמדובר ב"מחלה", קשה לי לספר על הפחדים שעטפו אותי, היינו כ"כ שקועים בטוב עד עומק הצוואר שפתאום אומרים לך: לא עוד! המחלה של אשתי קיננה במקום קשה, והרופאים קיוו שהיא תצא מזה בשלום. הילדים שלי שנישאו היו עסוקים בקריירה שלהם... הם אמנם דאגו לאימם אבל לא טרחו לעשות כלום בשבילה. לא האשמתי אותם. זה בסה"כ החינוך שלי, ממי היה להם ללמוד אחרת?

שנינו נותרנו ביחד להתמודד עם המחלה, האימה וההחלמה. השגתי לאשתי את מיטב הרופאים, היו לי קשרים לא רגילים, אחרי מספר ימים החלו בטיפולים. אחד ההשלכות של הטיפול היא נשירת השיער, ולאשתי היה הדבר הזה חשוב במיוחד. אחות אדיבה האיצה בה ללכת לבני ברק.

"בני ברק? מה יש לנו לעשות בבני ברק?" היינו בהלם. "יש שם חנויות של פאות, פשוט לכי והזמיני פאה". חייכה האחות. הגענו לבני ברק ונכנסנו לחנות, המוכרת התייחסה אליה בנחמדות אם כי בתמיהה עצומה. ראו שאשתי בורה בכל הקשור לנושא דת, אם כן מה היא עושה בחנות זאת. "באתי לקנות פאה" אמרה אשתי והתיישבה על הכסא. היא התייחסה לאשתי כ"כ יפה עד שאשתי התחילה לספר לה את הסיפור האישי שלה. מסביב הקשיבו הנשים בהזדהות, וחלקן אף מחו דמעות. "תני לנו את השם שלך" ביקשה אישה אחת. "למה?" נבהלה אשתי.

"כדי שנתפלל עליך". אשתי הסכימה, היא הרגישה שאכפת להן ממנה. הן לא מתנהגות כמו חברותיה הטובות שמרחמות בגלוי ושוכחות בסתר. אשתי יצאה משם כשהיא מלווה במילות איחול ותפילה. היא הרגישה שלמישהו אכפת ממנה, אפילו יותר מילדיה. כשחזרה הביתה סיפרה לי בהתלהבות על הנשים המיוחדות שפגשה, "כולן שם לבושות בצניעות, והן כ"כ אדיבות וקשובות".

לא הבנתי ממה היא מתלהבת אבל שמחתי שהיא מצאה אוזן קשבת וכבר לא רע לה כ"כ. אחרי שבועיים נזקקה אשתי בדחיפות לפאה שהזמינה, וקבעה עם המוכרת את הזמן המתאים לה. היא הגיעה, וראתה את הנשים שבידן היא הפקידה את שמה לתפילה. "נו, איך את מרגישה?" שאלו אותה. תוך כדי סיפור היא פרצה בבכי, הנשים בכו יחד איתה, וחלק מהן נתנו לה שמות של רבנים שתבקש מהם שיתפללו עבורה. מספר נשים אף החליפו איתה מספרי טלפון. מאותו רגע הרגישה אשתי שהיא לא לבד. וזה נתן לה כח עצום להתמודד עם המחלה רח"ל.

היא הגיעה הביתה מאוד נסערת: "איך בכלל יכולנו לחשוב שהם כ"כ שחורים? הם אנשים נהדרים עם

פרשת וירא

יכולת גבוהה להשתתף עם השני. נראה לי שתהנה מאוד להיפגש עם הבעלים שלהם" ואז גילתה לי שאחת מהן הזמינה אותנו לשבת.

בתחילה התנגדתי והרגשתי מאוד לא נעים, הייתי פרופ' מכובד, לא היה לי נאה לשבות שבת שלימה עם אחד השחורים. אבל כשראיתי שהנשים הללו מחיות את אשתי, וגם ההזמנה עושה לה משהו, הסכמתי לרצונה. למרות שהיו למארחים הנחמדים שלנו תנאים שלא כ"כ התאימו לי...

בערב שבת נסענו ולמזלנו הגענו בדיוק בצפצוף השני, כך שלא נגרם חילול שבת... אני לא יכול לתאר את ההרגשה שהרגשנו באותה שבת. את הזמירות הנפלאות, את התחושה הקדושה שפיעמה בתוכנו. את התדהמה מכך "שאלו השחורים שכ"כ פחדנו מהם". המארחים הסבירו לנו מהי תפילה, הראו לנו את הסיפור, וכשראו שאנחנו רוצים לדעת עוד הם הציעו לנו להירשם לסמינר ערכים שם יסבירו לנו את הכל במדויק.

במקביל עם הטיפולים של אשתי הלכנו לסמינר, ואם עד עכשיו התנגדתי, כעת מצאתי את עצמי פוסע עם אשתי לאותה מטרה. בדיוק כשהיינו זקוקים לכ"כ הרבה כוחות נפש וסייעתא דשמיא, הגיעה אלינו האמונה הפשוטה, היכולת להתפלל, לבקש. קשה לי לתאר את המשך הטיפולים איך נדנו בין תקווה לייאוש. בסופו של דבר בחסדי השי"ת אשתי יצאה מהמחלה, היא נשארה עם כיסוי ראש לצמיתות ואנחנו קיבלנו על עצמנו לשמור שבת. חלק מן הילדים הולכים בעקבותינו, ואחד עדיין מהסס אך שומר שבת.

רציתי לומר, סיים הפרופסור את סיפורו, שהיחס שלכם החרדים לסביבה קובע הרבה, הוא יכול לבנות עולמות, ולהחזיר בתשובה יותר מכל מילות ההסבר והשכנוע. והסיפור שלי מוכיח!

הסיפור הזה מסביר מדוע כדי לקרב את העולם לאמונת ה' פתח אברהם אבינו בית אכסניא ונתן לאורחים שלו לאכול, וכשגמרו לאכול ביקש מהם להודות להקב"ה, וכך לאט לאט קירב את האנשים תחת כנפי השכינה, מדוע אברהם אבינו לא

פתח מוסד או ישיבה כדי ללמד את התועים בינה? אלא אברהם אבינו ידע את סוד הקירוב, שכשרוצים להשפיע על מישהו, חייבים לעבוד דרך הלב, כשהלב פתוח אז האדם מוכן לשינוי, והלב נפתח ע"י אכילה, ע"י חסד שעושים עם המתקרב וכדו', ואילו אם הלב סגור לא יעזור כל ההוכחות למיניהם כדי לקרב את האדם אל אבינו שבשמיים.

כמו שכתוב במדרש תנחומא, "וזורע צדקה שכר אמת זה אברהם שזרע צדקה והיה מאכיל עוברים ושבים שנאמר ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' אל עולם, לאחר שהיה מאכילן ומשקן, היו מברכין אותו, ואמר להם, לי אתם מברכין ברכו לבעל הבית שנותן לכל הבריות אוכל ומשקה ונותן בהם רוח. והיו אומרים לו היכן היא? אמר להם שליט שבשמיים ובארץ, וממית ומחיה, מוחץ ורופא, צר את העובר במעי אמו ומוציאו לאוויר עולם, מגדל צמחים ואילנות, מוריד שאול ויעל, כיוון שהיו שומעין כך, היו שואלין כיצד נברך אותו, ומחזיקין לו לטובה, היה אומר להם, אמרו ברוך ה' המבורך לעולם ועד, ברוך נותן לחם ומזון לכל בשר, והיה מלמדם ברכות וצדקות"...

רואים מדברי המדרש, שאפי' שהיו כ"כ אדוקים בעבודה זרה, אברהם אבינו לא היה צריך להיכנס איתם לוויכוחים על אמונה, מיד היו מסכימים ומתחילים להאמין, החסד - האוכל השפיע... ונראה דזה הביאור בגזירת חז"ל המובא במסכת שבת (יז, ב) "דאמר רב אחא בר אדא אמר רבי יצחק גזרו על פתן משום שמנן, ועל שמנן משום ייבן, על פתן משום שמנן מאי אולמיה דשמן מפת? אלא גזרו על פתן ושמנן, משום ייבן, ועל ייבן משום בנותיהן"... בזה רואים את השפעתה העצומה של האכילה על הקירוב....

פרשת וירא

מקור: ניצוצות